leg elviselhetetlen s árulásnak számító lojalitás vállalásával lehet, a kálmánpéterekhez hasonlóan a hatalom kegyeltjeként lesve az alamizsnát. Mégis, lennie kell tisztességesebb megoldásnak, és emberileg a legszebb feladatok egyike meglelni azt.

Mostani regényében a szerző az 1968-ban megjelent *Összeroppanás* című művének témáját folytatja, s a magyarságon elkövetett egykori atrocitások és a tömeggyilkosságok máig ható következményeivel igyekszik számot vetni. Majd negyedszázaddal ezelőtt elsőként fordult a történelmi tragédiánk felé, szomorú, hogy máig nem akadt követőre. Pedig látni kell — s ezt a *Margit-híd* is egyértelműen bizonyítja — mindennapi életünket mélységesen meghatározza, át- meg átszövi a népirtás emléke, ott rejtőzik önvédelmi gesztusainkban, ott lapul tudatunk mélyén, ösztöneink legfájdalmasabb meghatározójává vált, s mindaddig nem lesz nyugalmunk, amíg a kérdést megnyugtatóan nem tisztázza a történelmi jószándék. Addig azonban rejtegetett félelmekkel kell élnünk, s ezek a félelmek elborítják a láthatárt, akár előre tekintünk, akár hátra. S hogy mik lehetnek a következményei e sötétedésnek, azt a szerző *Margit-híd* című regényében (is) megmutatta. Valami nagy-nagy hit kell ahhoz, hogy hősét visszaszólítsa a szakadék széléről. *(Forum, 1991.)*

MÁK FERENC

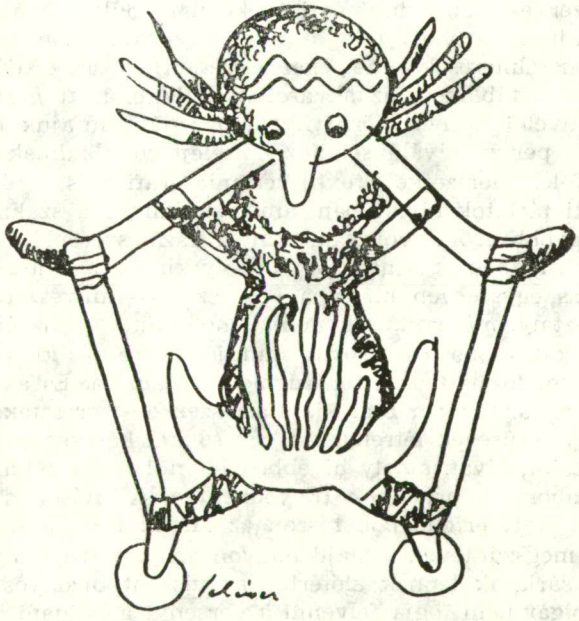

SCHÉNER MIHÁLY RAJZA